

Obrazloženje umjetničke savjetnice za eksperimentalni film
Ana Hušman

Na prvi rok Javnog poziva za poticanje proizvodnje audiovizualnih djela u kategoriji eksperimentalnog filma u 2018. godini pristiglo je sveukupno dvanaest prijava (od toga jedan projekt u fazi postprodukcije) od kojih jedan nije ušao u razmatranje jer nije dostavljena potpuna dokumentacija.

Od jedanaest prijavljenih filmova za sufinanciranje predlažem četiri međunarodno već prepoznata autora/ice. Riječ je o projektima: "Mjesta koja ćemo disati" Davora Sanvincentija (Petikat - umjetnička radionica), "Slučajni raskoš prozirnog vodenog rebusa" Dalibora Barića (Kaos d.o.o.), "Kravata" Željke Sukove (Udruga Ukus) i "Toranj" Silvestra Kolbasa (Samostalna djelatnost Silvestar Kolbas).

U odabiru projekata vodila sam se s nekoliko varijabli:

- da su projekti usmjereni prema istraživanju kako teme tako medija i formata
- da imaju svoje polazište i relevantnost u suvremenoj svakodnevici
- da su raspisani na načini da se iz samog projektnog prijedloga mogu iščitati smjernice istraživanja i eksperimentiranja filma

"Mjesta koja ćemo disati" autora Davora Sanvincentija u produkciji Petikat - umjetničke radionice novi je projekt autora koji je za svoj prethodni film "Skoro ništa: i dalje noć" nagrađen na relevantnim hrvatskim festivalima: Nagrada kritike, 25 FPS Festival 2017., Nagrada Oktavijan za najbolji eksperimentalni film, Dani hrvatskog filma 2018. te posebno priznanje Tabor Film Festival 2018., a osim domaćoj publici predstavljen i prepoznat i na internacionalno relevantnim filmskim festivalima, International Film Festival Rotterdam, Ann Arbor Film Festival..

Novi film bavi se susretom filma, prirode i procesa koji se događaju kada filmsku traku dovodimo u odnose s procesima koji se svakodnevno odvijaju pod našim nogama.

Uzemljen i u trenutku Davor Sanvincenti u ovom vizualnom eseju ulazi u prostor vremena misleći film kroz najmanju moguću jedinicu sličice, analognu i digitalnu fotografiju, nađeni materijal koji dekonstruira, analizira i nanovo gradi propitujući aktualne teme samoodrživosti, ekologije, budućnosti planete Zemlje, odgovornosti življenja i odgovornosti prema vlastitom životu. Snimljenim slikama pejzaža Lastova i Pantelerije u kombinaciji s prerađenim found footage materijalima vodi nas kroz intenzivno osobno filmsko iskustvo.

Željka Sukova, debitantica u kategoriji eksperimentalnog filma, ali iza sebe s vrlo uspješnim dokufikijskim filmom "Marijine" iz 2011. predlaže film "Kravata" u produkciji Udruge Ukus. Kravata problematizira pitanje sjećanja, prepisivanja, memorija i memorabilija, upisivanjem i brisanjem događaja u prostore industrijskog pejzaža. Koristeći se postupcima kolažiranja oduzimanja i dodavanja, industrijskim pejzažima Rijeke, duhovitim opaskama, djelića narativa iz vlastitih sjećanja autorica stvara fiktivni nadrealistički narativ kroz koji pripovjeda.

"Slučajni raskoš prozirnog vodenog rebusa", Dalibora Barića autora već niza uspješnih eksperimentalnih i animiranih filmova prikazanih širom svijeta i također nagrađenim nizom nagrada nastavlja se na interes prema poetikama nadrealizma referirajući se na radove iz polja filma, ali i slikarstva. Prepoznatljivom estetikom kombinirajući 2D i animaciju propitujući

filmske realitete i mogućnosti pripovijedanja kroz fragmente, atmosfere, asocijativne narative koji katkada podsjećaju na atmosferu kriminalističkog slučaja Godarovog Alphavillea kroz "Slučajni raskoš prozirnog vodenog rebusa" vodi nas detektiv Martin.

Silvestar Kolbas, snimatelj, redatelj i fotograf nastavlja kontinuitet svog rada filmom "Toranj" koji reflektira aktualna pitanja o hrvatskoj svakodnevnici kroz jednu vrlo strukturalističku opservaciju Ciboninog tornja na čijem se krovu još uvijek nalazi znak Agrokora. Promatrajući i opservirajući nenasilnim okom kamere autor postavlja relevantna pitanja o aktualnim procesima u državi u kojoj živimo.

Mali broj prijavi u kategoriji eksperimentalnog filma upućuje na manjak edukacije unutar visokoškolskog sustava usmjerenog isključivo prema eksperimentalnom filmu. Osim Akademija na kojima ne postoji odsjek ili smjer koji bi isključivo njegovao eksperimentalni film, jedino mjesto koje preostaje su Kino klubovi koji donekle uspijevaju otvoriti prostor za mlade autore/ice i takav način razmišljanja, no uz sav trud nedovoljno. Edukaciji u području eksperimentalnog filma trebali bi posvetiti posebnu pažnju kako bi se nadovezala na dugogodišnju tradiciju, promišljanje, zanimljivih, relevantnih i plodnih domaćih autorica i autora te stvorila novu generaciju mladih ljudi koji se bave filmom, misle filmom i eksperimentiraju filmom.